

Statnett sitt forslag til metode for bruk av flaskehalsinntekter

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) har bedt om innspill på Statnett sitt forslag til rapportering av bruk av flaskehalsinntekter. Energi Norge setter pris på muligheten til å komme med innspill til Statnett sitt forslag. Flaskehalsinntektene har betydning for nettleien i transmisjonsnettet og det er derfor viktig for våre medlemmer hvordan flaskehalsinntektene brukes. Vi etterlyser at Statnetts metode faktisk sier noe om dette.

Bakgrunn

Statnett har foreslått planer og tiltak for å oppfylle kravene om årlig bruk av flaskehalsinntekter og satt opp et forslag til hvordan flaskehalsinntektene for 2019/2020 skal rapporteres. Denne metoden skal ligge til grunn for Statnetts årlige rapportering til RME og RME skal godkjenne at Statnett sitt forslag til rapporteringsmetode er i tråd med regelverket. Regelverket, det vil si tredje energimarkedspakke, legger opp til at flaskehalsinntekter fra utenlandsforbindelsene brukes på tilnærmet samme måte i alle land, og målet er å bidra til å sikre et velfungerende, integrert marked.

I rapporteringsforslaget legger Statnett til grunn at hele transmisjonsnettet, med noen få unntak, er relevant for utvekslingskapasiteten til våre naboland, og de lister opp kostnader knyttet til linjer og stasjoner som de mener er relevante. Statnett stiller så opp et skyggeregnskap som viser at kostnadene knyttet til linjer og nettkomponenter overstiger flaskehalsinntektene. Med andre ord viser Statnett hvordan flaskehalsinntektene bidrar til å dekke investeringer og drift av det nasjonale nettet. Dette er kostnader som Statnett uansett ville hatt som en følge av Norges klima- og elektrifiseringsmål. Uten flaskehalsinntekter ville strømkundene og produsentene ha måttet bære disse kostnadene i sin helhet.

Nasjonale frihetsgrader

Energi Norge har fulgt arbeidet med dette regelverket tett. Gjennom vår europeiske bransjeorganisasjon, Eurelectric, har vi fulgt med på utviklingen av metodeforslaget fra de systemansvarlige og på ACER sin godkjenning av forslaget. Flere systemansvarlige og reguleringsmyndigheter i Europa tok orde for å bevare et nasjonalt handlingsrom i bruk av flaskehalsinntekter. Innenfor dette skal det utvikles nasjonale metoder for rapportering. Den

www.energinorge.no

Postboks
7184 Majorstuen, 0307 Oslo

Besøksadresse
Middelthuns gate 27, 0307 Oslo

Telefon
(+47) 23 08 89 00

E-post
post@energinorge.no

nasjonale rapporteringsmetoden og den endelige bruken av flaskehalsinntektene skal godkjennes av nasjonal reguleringsmyndighet.

Vi oppfatter at det er et betydelig nasjonalt handlingsrom for hvordan flaskehalsinntektene brukes, og vi legger til grunn at det nye regelverket langt på vei åpner for å videreføre dagens praksis med at flaskehalsinntektene går til å redusere nettleien.

Statnett har stor frihet

Flaskehalsinntektene går til fratrukk på Statnetts tillatte inntekt. Når flaskehalsinntektene er høye blir Statnetts tillatte inntekt lavere og omvendt, når det er lave flaskehalsinntekter kan Statnett hente inn mer gjennom nettleien. Statnett har frihet til å disponere flaskehalsinntektene slik de mener er hensiktsmessig, så lenge det er i tråd med reguleringen ellers. Fordi det er et tak på nettleien til kraftprodusentene, er det i praksis forbrukerne som får redusert nettleie ved høye flaskehalsinntekter.

I forslaget stiller Statnett opp et regnskap med årlige flaskehalsinntekter på den ene siden og kostnader som er relevante for kapasitet mot utlandet på den andre. Flaskehalsinntektene varierer betydelig fra år til år, og selv om kostnader knyttet til systemdrift og vedlikehold også varierer, er det ikke i samme grad. Eksemplene fra 2019 og 2020 i Statnett sitt forslag, illustrerer dette. Statnett har definert relevante linjer og anlegg og relevante kostnader såpass bredt at kostnadene de fleste år vil overstige flaskehalsinntektene. Selv med økte flaskehalsinntekter fra NSL og NordLink, er det lite sannsynlig at flaskehalsinntektene vil overstige kostnadene ved å opprettholde kapasitet på utenlandsforbindelsene. Den brede definisjonen av relevante kostnader synes å være i tråd med føringene i regelverket som tilsier at alle kostnader som er knyttet til anlegg eller tiltak som vurderes å ha en vesentlig betydning for kapasitet mellom prisområder, kan tas med.

Vi deler Statnett sin vurdering av at det ikke er hensiktsmessig å avsette eventuelle flaskehalsinntekter på en intern konto til investeringer. Fordi anlegg og relevante kostnader er knyttet til hele transmisjonsnettet vil regnskapet som Statnett stiller opp antakelig aldri gå i pluss, men så lenge dette bare er et skyggeregnskap har det begrenset praktisk betydning utover å sikre at flaskehalsinntekter ikke bindes opp til investeringer. Statnett kan altså fortsette dagens praksis med å la flaskehalsinntektene gå til reduksjon av nettleien. Det hadde imidlertid vært nyttig om Statnett sin rapportering faktisk sa noe om hvordan flaskehalsinntektene er tenkt brukt.

RME kan prioritere

RME regulerer inntektsrammen, altså Statnetts tillatte inntekt. Innenfor dette har Statnett stor frihet til å disponere inntekten til tariffreduksjon eller til å dekke kostnader i nette. Etter vår oppfatning åpner de nye kravene til rapportering for at RME kan peke på prioriteringer for Statnetts bruk av flaskehalsinntekter, og vi mener det ville vært rimelig at Statnetts rapportering

inneholdt informasjon om den faktiske bruken. Det har med transparens og forventningsavklaring å gjøre.

Rapporteringsprinsippene som Statnett henviser til, definerer relevante kostnader som flaskehalsinntekten kan brukes til. Det dreier seg om systemdriftskostnader, kapitalkostnader ved investering og drifts- og vedlikeholdskostnader. Innenfor disse tre kategoriene er det detaljert definert hva som menes. Nå er disse kostnadene definert så bredt at de ikke kan dekkes i sin helhet av flaskehalsinntektene, men vi mener det ville være rimelig om flaskehalsinntektene bidro til å dekke deler av disse kostnadene før resten går til fratrukk på uttakstariffen.

Statnett har tidligere meldt at kostnadene knyttet til systemdrift vil øke med økt kapasitet mot utlandet. Flaskehalsinntektene vil også øke. Det første punktet i metoden som Statnett henviser til dreier seg om mothandel og spesialregulering for å opprettholde kapasitet på utenlandsforbindelsene. RME bør vurdere å be Statnett bruke flaskehalsinntekter til å dekke økningen i disse kostnadene. Systemdriftskostnadene finansieres i dag delvis gjennom et påslag på innmatingstariffen. Det er rimelig at produsenter bidrar til systemdriften, men med økende systemdriftskostnader knyttet til utenlandsforbindelsene er det også rimelig at en del av inntektene fra de samme forbindelsene går til å dekke de økte kostnadene, slik at systemdriftspåslaget til produsenter ikke øker.

Om Energi Norge

Energi Norge er en landsomfattende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, som representerer selskapene som produserer, bygger for, transporterer og leverer fornybar energi og varme i Norge. Våre 300 medlemsbedrifter står for nesten all kraftproduksjonen og sørger for daglige leveranser til cirka 90 prosent av strøm- og nettkundene i Norge. Medlemmenes oppdrag til oss er å fremme fornybarnæringens konkurransevne, for å øke norsk verdiskaping.

Vennlig hilsen

Energi Norge

Kristin H. Lind
Direktør for Nett og kraftsystem